

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

З метою гармонізації українського законодавства із законодавством Європейського Союзу, а саме з Директивою 1999/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 1999 року про рамки Співтовариства для електронних цифрових підписів, Верховною Радою України було прийнято Закон України від 22 травня 2003 року № 852-IV «Про електронний цифровий підпис».

Зазначений Закон визначає правовий статус електронного цифрового підпису та регулює відносини, що виникають при використанні електронного цифрового підпису.

За більш як десятиліття існування сфери електронного цифрового підпису, запровадженої Законом України «Про електронний цифровий підпис», низка законодавчих актів включила в себе положення щодо особливостей використання електронного цифрового підпису в певних сферах регулювання суспільних відносин.

23 липня 2014 року на заміну Директиві 1999/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 1999 року про рамки Співтовариства для електронних цифрових підписів прийнято Регламент (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 року щодо електронної ідентифікації та довірчих послуг для цілей електронних транзакцій на внутрішньому ринку, що скасовує Директиву 1999/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради.

Закон України від 05 жовтня 2017 року № 2155-VIII «Про електронні довірчі послуги» прийнято Верховною Радою України з метою реформування законодавства у сфері електронного цифрового підпису шляхом гармонізації із положенням Регламенту (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 року щодо електронної ідентифікації та довірчих послуг для цілей електронних транзакцій на внутрішньому ринку, що скасовує Директиву 1999/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради.

Зазначений Закон спрямований на запровадження в Україні моделі та принципів надання електронних довірчих послуг Європейського Союзу, не руйнуючи системи взаємодії суб'єктів відносин у сфері електронного цифрового підпису, що склалась в Україні.

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності» (далі – проект постанови) розроблено для забезпечення використання нового понятійного апарату, запровадженого у зв'язку з

прийняттям Закону України «Про електронні довірчі послуги», зокрема враховано вимоги частини другої статті 17 зазначеного Закону, згідно з якими електронна взаємодія фізичних та юридичних осіб, яка потребує відправлення, отримання, використання та постійного зберігання за участю третіх осіб електронних даних, аналоги яких на паперових носіях повинні містити власноручний підпис відповідно до законодавства, а також автентифікація в складових частинах інформаційних систем, в яких здійснюється обробка таких електронних даних та володільцями інформації, в яких є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми власності, повинні здійснюватися з використанням кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми власності для засвідчення чинності відкритого ключа використовують лише кваліфікований сертифікат відкритого ключа, а для реалізації повноважень, спрямованих на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків фізичної або юридичної особи відповідно до закону, застосовують виключно засоби кваліфікованого електронного підпису чи печатки, які мають вбудовані апаратно-програмні засоби, що забезпечують захист записаних на них даних від несанкціонованого доступу, від безпосереднього ознайомлення із значенням параметрів особистих ключів та їх копіювання.

2. Мета і шляхи її досягнення

Проект постанови розроблено з метою визначення вимог до використання, отримання та застосування кваліфікованих електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності, шляхом прийняття нормативно-правового акта, передбаченого частиною третьою статті 17 Закону України «Про електронні довірчі послуги» та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 року № 1452 «Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності».

3. Правові аспекти

Частина третя статті 17, абзац третій пункту 8 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про електронні довірчі послуги».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови не потребуватиме додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект постанови підлягає погодженню з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством фінансів України, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державною регуляторною службою України, Державним агентством з питань електронного урядування України.

6. Регіональний аспект

Проект постанови не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті постанови відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

Проект постанови не потребує проведення громадської антидискримінаційної експертизи.

7. Запобігання корупції

У проекті постанови відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

Проект постанови не потребує проведення громадської антикорупційної експертизи.

8. Громадське обговорення

З метою проведення публічного громадського обговорення проект постанови розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України в підрубриці «Інформаційні повідомлення про проведення публічного громадського обговорення проектів нормативно-правових актів» підрубрики «Обговорення нормативно-правових актів» підрубрики «Нормотворча діяльність» рубрики «Напрями діяльності», у підрубриці «Повідомлення про оприлюднення регуляторних актів, що розроблені Міністерством юстиції» підрубрики «Регуляторна діяльність» рубрики «Напрями діяльності», у підрубриці «Електронні консультації з громадськістю» підрубрики «Обговорення нормативно-правових актів» рубрики «Консультації з громадськістю», а також на офіційному веб-сайті центрального засвідчувального органу в рубриці «Новини та події».

8¹. Розгляд Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект постанови не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект постанови є регуляторним актом.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Реалізація проекту постанови не впливатиме на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності» сприятиме:

забезпеченню державного регулювання у сфері електронних довірчих послуг;

забезпеченню розвитку сфер електронних довірчих послуг та електронного документообігу;

встановленню чинності сертифіката відкритого ключа на момент його накладення;

посиленню організаційних заходів з підвищення контролю за достовірністю процесу ідентифікації фізичної особи (уповноваженого представника юридичної особи);

запобіганню компрометації особистих ключів підписувачів та можливості вчинення шахрайських дій;

підвищенню рівня довіри до електронних документів, на які накладено кваліфікований електронний підпис державної установи.

**Перший заступник Міністра
юстиції України**

Наталія БЕРНАЦЬКА

«_____» _____ 2018 р.